

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİLGİLERİN HARİTALARA AKTARILMASI**Haritacılığın Tarihsel Gelişimi**

Heredot: Enlem ve boylam kavramlarının temelini oluşturan bir Dünya haritası çizmiştir. Bugün kullanılan koordinat sistemlerinin temeli bu haritaya dayanır.

Batlamyus: İlk Dünya haritasını çizmiştir. Matematik coğrafyanın kurucusu olmuştur.

BİLGİ KÖŞESİ

Dünya'nın bilinen en eski harita benzeri kalıntısı MÖ 6200'lerde yapılan Konya/Çumra ilçesindeki Çatalhöyük şehir planıdır.

Türk ve Müslüman Haritacılar

Piri Reis: *Kitab-ı Bahriye* adlı eseri Akdeniz kıyılarını gösteren denizcilik kılavuzu özelliğindedir. Ceylan derisi üzerine çizilmiş haritası yanda gösterilmiştir.

Kaşgarlı Mahmut: *Divânu Lugâti't-Türk*

Belhî Ebu Zeyd: *Suvar Al-Akalim*

El-Harezmi: *Kitap Suret el Arz*

İdrisi: *Kitab-ür-Rüşandi*

Mürsiyelî İbrahim: 1461'de Trablusgarp'ta çizdiği Akdeniz haritası zamanın en doğru haritalarındandır.

Ali Macar Reis: 1567'de yedi haritadan oluşan bir atlas oluşturmuştur.

Matrakçı Nasuh: Osmanlı İmparatorluğu'ndaki şehirlerin planlarının, mimari eserlerinin görüntülerini çizmiştir.

Piri Reis Haritası

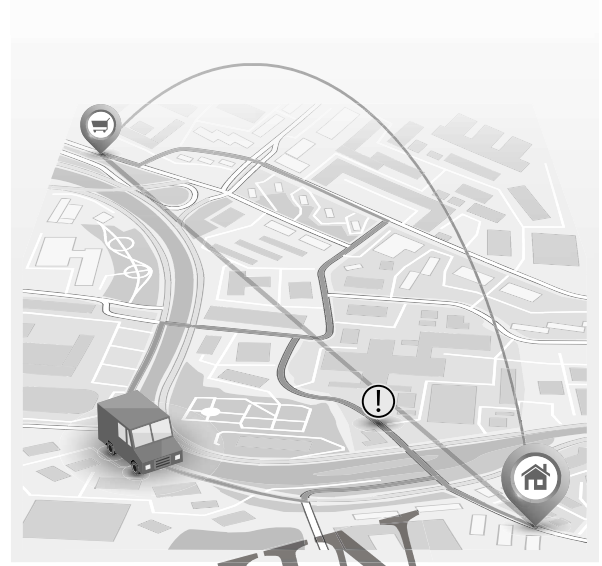
Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)

Haritaların bilgisayarlar ve bunlara yardımcı çeşitli teknolojik araçlar yardımıyla hazırlanması, saklanması ve kullanılmasını sağlayan araçlar ve işlevler bütünüdür.

Yararları; toplanan verilerin sürekli güncellenmesi, veriler üzerinde analizler yapılabilmesi, farklı verilerin aynı veri tabanında birleştirilebilmesi ve kullanıcıya kolaylıkla görsel çıktılar sunulabilmesidir.

Uzaktan Algılama

Atmosfer veya uzayda bir platforma yerleştirilmiş algılayıcı aracılığıyla yeryüzündeki fiziki ve beşerî her türlü mekânsal özelliğe ait bilginin toplanması, incelenmesi ve kaydedilmesi yöntemidir. Uzaktan algılama yöntemi ile arazi kullanımı, toprak, jeoloji, yeryüzü şekilleri, bitki örtüsü, tarım, sanayi, ulaşım gibi mekânsal veriler kolay bir şekilde haritalanır.

Coğrafi Verilerin Haritaya Aktarılma Yöntemleri

Yeryüzündeki doğal ve beşerî özellikler haritaya aktarılırken çeşitli semboller kullanılmaktadır. Bu sembollerin başlıcaları şunlardır:

Alan Sembolü: Alan şeklinde gösterilebilecek ova, orman, deniz, plato gibi alanların gösterilmesinde kullanılır.

Çizgi Sembolü: Çizgi şeklinde gösterilebilecek fay hatları, akarsular gibi alanların gösterilmesinde kullanılır.

Nokta Sembolü: Nokta şeklinde gösterilebilecek dağ, şehir merkezi gibi alanların gösterilmesinde kullanılır.

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİNİN HARİTALARA AKTARILMA YÖNTEMLERİ

Renklendirme Yöntemi

Bu yöntemde renkler yükselti değerlerini gösterir.

Yeşil : 0-500 m arası

Sarı : 500-1000 m arası

Turuncu : 1000-1500 m arası

Kahverengi : 1500+ m

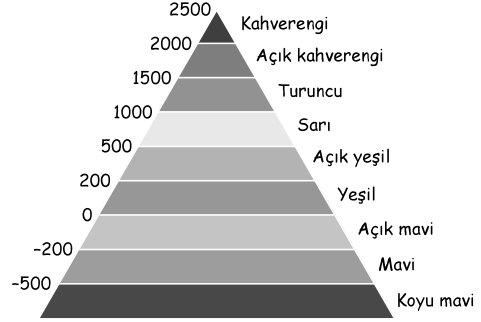
Not:

Koyu yeşil 0-200 metre arasını,

Açık yeşil 200-500 metre arasını gösterir.

Okyanus ve denizlerde derinlere gidildikçe mavi renk koyulaşır.

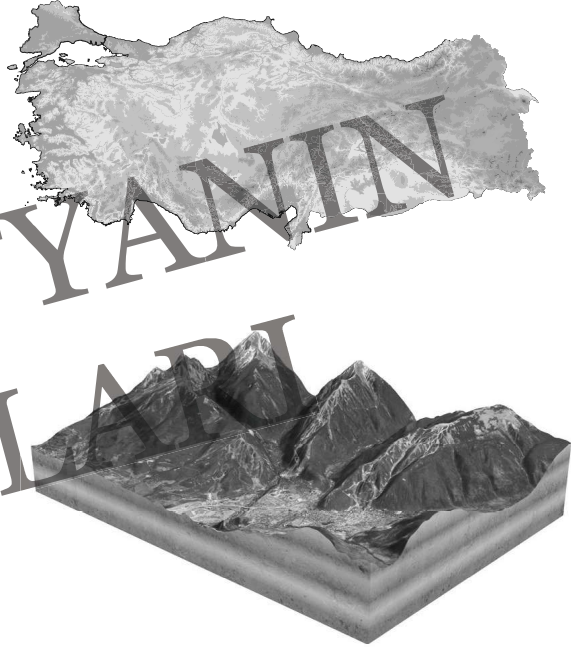
Beyaz renk buzulları ve kalıcı karları gösterir.

Kabartma Yöntemi

3 boyutlu maketlerdir.

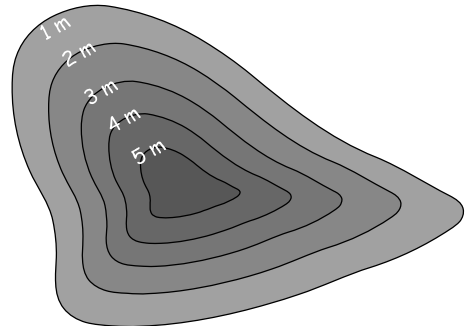
- Yapımı en pahalı haritalardır.
- Gerçeğe en yakın haritalardır.
- Yapımı ve taşınması zor olduğundan kullanım alanı sınırlıdır.

Kabartma Yöntemi

İzohips Yöntemi (Eş yükselti)

Deniz seviyesinden itibaren yükseltileri aynı olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilerin kullanıldığı yöntemdir.

İzobat Eğrileri

İzobat Yöntemi (Eş derinlik)

Denizlerde ve göllerde aynı derinlikteki noktaların birleştirilmesiyle oluşan eğrilerdir.